

	ЈП „Електромрежа Србије“	Број: 1801 Клас. знак: V-24-01
		Датум: 17.06.2009.
Записник са III састанка Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система		Укупно страна: 5

Састанак: Трећи састанак Комисије за праћење примене Правила о раду преносног система

Место одржавања: ЈП „Електромрежа Србије“, Војводе Степе 412, Београд, сала 222

Датум одржавања: 16.06.2009. године

Присутни:

- др Душко Тубић, ЈП EMC, председник Комисије
- мр Гојко Дотлић, ЈП EMC
- мр Ђорђе Голубовић, ЈП EMC
- Срђан Суботић, ЈП EMC
- Миодраг Савић, ПД ХЕ Ђердап
- Жарко Мићин, ПД Електровојводина
- Миладин Басарић, ЈП ЕПС
- Јовица Вранић, ЈП ЕПС
- Миломир Белчевић, ПД Електросрбија
- Милорад Цолић, ЈП EMC
- Тамара Црвеница, ЈП EMC
- др Аца Марковић, Агенција за енергетику РС
- Драгана Јосимовић, Агенција за енергетику РС

Одсутни:

- мр Борис Мезгец, ХСЕ
- мр Драган Тртица, ПД Панонске термоелектране
- Јован Младеновић, ХИП Азотара
- Миленко Вуковић, ЈКП Београдске електране.

1. Уз позив за састанак члановима Комисије и представнику АЕРС који учествује у раду Комисије достављен је следећи предлог Дневног реда:

1. Усвајање Дневног реда,
2. Прикључење објеката на преносни систем,
3. Усаглашавање преносних објеката и објеката корисника преносног система са Правилима о раду преносног система,
4. Разно.

Предложени Дневни ред је усвојен без промена.

2. У складу са чланом 15. Пословника о раду Комисије, на захтев др Аце Марковића, председник Комисије је одлучио да се на седницу Комисије из Агенције за енергетику РС додатно позове Драгана Јосимовић, дипл.правник.

Срђан Суботић је за ову тачку дневног реда припремио презентацију Спорна питања везана за поступак прикључења објеката на преносни систем (која је учесницима састанка послата уз позив за састанак) и истакао следеће:

- поступак прикључења објеката на преносни систем дефинисано је следећим прописима: Закон о енергетици (чл. 51 – 59), Уредба о условима испоруке електричне енергије (чл. 2-14), Правила о раду преносног система (Поглавље 4.), Правилник о критеријумима за издавање енергеске дозволе и Методологија одређивања трошкова прикључка;
- акти којима се уређује прикључење су следећи: Мишљење оператора преносног система, Анализа оптималних услова прикључења, Решење о прикључењу и Уговор о прикључењу;
- врсте објеката који се прикључују на преносни систем су: објекат купца, објекат произвођача и дистрибутивни објекат;
- неки од ових аката за наведене врсте објеката који се прикључују на преносни систем су обавезујући а неки су факултативни;
- Агенција за енергетику РС је поништила решења ЈП ЕМС за прикључење ТС 110/20kV Челарево и Римски Шанчеви на преносни систем и наложила ЈП ЕМС и ПД за дистрибуцију да међусобне обавезе у вези прикључења објеката на преносни систем уреде уговором;
- постоје различити ставови ЈП ЕМС и ПД за дистрибуцију у вези плаћања прикључка на преносни систем. Пракса у Европи што се тиче плаћања прикључка на преносни систем је различито регулисана, а у већини земаља (грубо око 70%) прикључак се наплаћује;
- плаћања прикључка на преносни систем је неопходно и због избора оптималне локације ТС 110/x kV;
- неопходне су измене закона и подзаконских аката како би се конзистентно и једнозначно уредио поступак прикључења објеката на преносни систем.

Драгана Јосимовић је поводом спорних питања везаних за поступак прикључења нагласила следеће:

- став Агенције за енергетику РС поводом прикључења дистрибутивних електроенергетских објеката на преносни систем исказан у одлуци донетој у ожалбеном поступку поводом прикључења ТС 110/20kV Челарево и Римски Шанчеви на преносни систем (да се овде ради о повезивању два система које не може бити управна ствар) није промењен и у том смислу ЈП ЕМС и ПД за дистрибуцију треба да међусобне обавезе у вези прикључења дистрибутивних објеката на преносни систем уреде уговором. Такође је потребно у закону посебно дефинисати услове и начин прикључења(повезивања) ова два система, па је АЕРС у свом предлогу измена закона детаљно предложила уређење овог питања, посебно садржине самог уговора којим би дистрибуције и пренос регулисали своје међусобне односе;

- У погледу прикључења објеката купаца и произвођача на преносни систем које се уређује управним поступком, приликом припреме предлога измена закона у АЕРС је уочена потреба да прошире и прецизирају случајеви када се прибавља одобрење за прикључење, тако да су сви ови случајеви препознати, дефинисани и у предлогу таксативно набројани, с тим што није још решена дилема у погледу акта кроз који ће се ове измене спровести (закон или уредба);
- Према сазнањима у АЕРС предлог измена закона треба да буде готов до краја ове године, тако да се објављивање и ступање на снагу имена и допуна Закона о енергетици очекује у првом тромесечју 2010. године.

Миломир Белчевић је истакао следеће:

- ТС 110/35 kV Ариље је завршена а завршетак ТС 110/20/35 kV Мачванска Митровица се очекује ускоро;
- за ТС 110/35 kV Ариље ЈП ЕМС и ПД Електросрбија су усагласили све одредбе уговора у вези прикључења објеката на преносни систем сем члана који се односи на плаћања прикључка на преносни систем;
- начин прерасподеле одобрене снаге између објеката који су у погону није једнозначно одређен.

Душко Тубић је истакао следеће:

- мора се наћи начин да се на преносни систем прикључе ТС 110/x kV које су завршене односно чији се завршетак очекује ускоро;
- трошкови прикључка објеката на преносни систем морају се признати као оправдани трошкови у МОП било ЈП ЕМС било ПД за дистрибуцију;
- треба инсистирати на испуњењу техничких захтева дефинисаних пре свега у Правилима о раду преносног система и не прикључивати објекте који их не испуњавају јер после практично не постоје механизми да се власници натерају да отклоне неиспуњене техничке захтеве.

Гојко Дотлић је нагласио следеће:

- надлежни морају да "пресеку" и одреде поступај како би се на преносни систем прикључиле ТС 110/x kV које су завршене односно чији се завршетак очекује ускоро;
- трошкови прикључка објеката на преносни систем морају се плаћати како би и ЈП ЕМС и ПД за дистрибуцију водили рачуна о економији код избора места и реализације прикључка;
- објекте на преносни систем не прикључивати фазно (са недостацима) већ када буду комплетно завршени.

Жарко Мићин је поставио питање због чега се плаћа повећање одобрене снаге односно прерасподела одобрене снаге. На ово питање је одговорио Срђан Суботић, који је објаснио да купци треба да плаћају пуну цену повећања одобрене снаге (и за развој система и за трошкове прикључка), а ПД за дистрибуцију само трошкове прикључка, као и да треба размислити о промени тарифног система и увођењу закупа одобрене снаге.

Аца Марковић је истакао следеће:

- потпуно је сагласан са Д. Тубићем и Г. Дотлићем да је неопходно да нови објекти у потпуности испуне техничке захтева дефинисане пре свега у Правилима о раду преносног система;

- заложио се за "сусретни приступ", тј. неопходно је да ЈП ЕМС и ПД за дистрибуцију усаглашавају планове развоја 110 kV мреже у циљу налажења оптималних решења за појачање мреже на одређеном подручју.

Тамара Црвеница је нагласила потребу прибављања и достављања комплетне документације пре прикључења објекта односно пуштања у рад истих.

3. Срђан Суботић је за ову тачку дневног реда припремио преглед досадашњих активности на усаглашавању објеката и истакао следеће:

- потребно је предузети активности како би се „стари“ објекти што пре усагласили са новим стандардима из Правила о раду преносног система;
- намера је да се позитивна искуства и метод рада примењени у УЦТЕ Compliance Monitoring искористе за приступ послу усаглашавања „старих“ објекти са стандардима из Правила о раду преносног система у Републици Србији;
- неусаглашености објеката са техничким карактеристикама уређеним Правилима о раду преносног система могу се сврстати у неколико основних категорија: високонапонска опрема, технички систем за управљање, мерење електричне енергије и заштита;
- ЈП ЕМС израђује планове усаглашавања који се односи на функционисање целокупног преносног система и за преносне објекте. Корисници преносног система израђују план усаглашавања за своје објекте. Планови усаглашавања садрже опис потребне опреме и радова као и рокове за спровођење плана усаглашавања;
- до сада су сви корисници преносног система именовали одговорна лица за усаглашавање објеката и о томе обавестила ЈП ЕМС, а одржан је и посебан састанак са представницима ПД за дистрибуцију.

Душко Тубић је истакао следеће:

- у Прелазним и завршним одредбама Правила о раду преносног система наведена је само обавеза да се планови усаглашавања израде у року од три године али не и рок за њихову реализацију;
- ЈП ЕМС не поседује механизме којима би обезбедио коректан рад преносног система и обезбедио сигурност снабдевања потрошача у случајевима када неки од „старих“ објеката корисника преносног система није опремљен адекватном опремом или иста не ради коректно. „Акција“ ЈП ЕМС у таквим случајевима је писање дописа корисницима преносног система са описом некоректног рада и молбом да се предузму активности да се квар отклони;
- мора се наћи механизам који би усаглашавање објеката наметнуо као обавезу како ЈП ЕМС као оператору преносног система тако и корисницима преносног система.

Гојко Дотлић је нагласио следеће:

- не могу се очекивати резултати у усаглашавању „старих“ објеката са новим стандардима из Правила о раду преносног система ако исто почива на принципу добровољности;
- овим питањем би требало да се баве и електроенергетски инспектори који би у случају потребе издавали и одговарајућа решења са роковима за отклањање уочених недостатака.

Драгана Јосимовић је нагласила да, уколико се жели увести обавезност примене неких прописа онда је неопходно уредити и санкције у случају да се исти не спроводе. Имајући у виду законску дефиницију садржине Правила о раду преносног система, из које произилази да су то превасходно правила техничке природе, а не акт којим се могу прописивати права и обавезе корисника преносног система, а поготову не санкције, обавеза усаглашавања објеката са стандардима из Правила и санкције за случај не усаглашавања у датом року, може се прописати само законом.

Ђорђе Голубовић је истако да сигурност рада нема цену и да се неусаглашености објеката морају приоритетно решавати.

Жарко Мићин је нагласио да су у ПД за дистрибуцију свесни значаја довођења „старих“ објеката у такво стање да они могу да задовоље стандарде дефинисане Правилима о раду преносног система, да је то пре свега у интересу њихових потрошача који се напајају из тих објеката, али да је проблем неекономска цена електричне енергије и недостатак новца за инвестиционо одржавање.

Аца Марковић је истакао да је неопходно да нови објекти у потпуности испуне техничке захтеве дефинисане пре свега у Правилима о раду преносног система а да се „стари“ објекти што пре доведу у стање да задовољавају стандарде дефинисане Правилима о раду преносног система.

4. Гојко Дотлић је замолио за информацију о одржаној јавној расправи за Правила о раду дистрибутивног система и изразио чуђење што ЈП ЕМС као оператор преносног система није обавештен о одражавању јавне расправе нити позван на исту.

Миладин Басарић је упознао чланове Комисије да ће ЈП ЕПС предложити промене одредби Правила о раду преносног система које уређују обавезу информисања корисника преносног система од стране ЈП ЕМС као оператора преносног система о догађајима у преносном систему. Непосредни повод за овакав предлог је догађај који се десио 25.5.2009.године када су са мреже испала оба генератора у ТЕ Костолац А због квара у разводном постројењу те електране.

Душко Тубић је одговорио да је став ЈП ЕМС да се ЈП-ЕПС, енергетском субјекту који је одговоран за снабдевање тарифних потрошача у Републици Србији, достављају обавештења о месту и трајању сваког прекида испоруке електричне енергије односно испаду генераторских јединица, чији су узрок догађаји у преносном систему. ЈП ЕМС је такође спреман да на захтев ЈП ЕПС достави и детаљније извештаје о наведеним догађајима у преносном систему.

Миладин Басарић је поменуо високе трошкове за ЈП ЕПС уколико то ЈП буде у обавези да у 2009.години у оквиру системских услуга у сваком сату обезбеди 450MW за потребе терцијарне резерве. Душко Тубић сматра да о овом питању треба најпре причати у директним контактима ЈП ЕПС и ЈП ЕМС у поступку финализације Уговора о системским услугама за 2009. годину.

Записник сачинио:

др Душко Тубић, дипл.инж.

